

Samenwerken (tss sectoren/domeinen, tss bestuur & middenveld)

Wat betekent dit thema voor jouw organisatie/beleidsdomein

Samenwerken met mensen behoort tot de kern van sociaal-cultureel volwassenwerk en amateurkunsten. Vanuit de eigen missie voor uiteenlopende doelen gericht verbinding zoeken met andere organisaties behoort ook tot hun DNA. Samenwerking met verschillende lokale ambtenaren/diensten hoort daarbij. Een vlotte samenwerking tussen lokale besturen en het verenigingsleven op hun grondgebied is een win voor alle partijen. Onze sectoren zijn per definitie sectoren die 'hokjes' doorbreken. Dergelijke verbreding kan ook de indeling en werking van lokale administraties inspireren of bevestigen.

Wat zie of zag je gebeuren (lokaal/bovenlokaal/Vlaams) - welke trends zie je

Overheden zijn steeds meer aangewezen op andere maatschappelijke actoren om de huidige problematieken aan te pakken. Omgekeerd hebben lokale organisaties vaak overheden nodig om hun doelstellingen te halen. Daarom is het werken in netwerken steeds noodzakelijker.

Op alle beleidsniveaus staat (intern en extern) transversaler - en dus minder verkokerd - werken op de radar, wat een goede zaak is. Lokale besturen worden daar soms toe aangespoord vanuit Vlaamse plannen of projectoproepen. In de praktijk zien we op elk beleidsniveau goede en slechte voorbeelden van transversaal werken.

In de samenwerking tussen lokale besturen en verenigingen is gelijkwaardigheid essentieel. In de praktijk moeten we waakzaam blijven dat verenigingen niet ingeschakeld worden als 'beleidsinstrumenten' (i.e. louter uitvoerders of het verlengde van de overheid). Dit hangt samen met de -op zich positieve- trend naar 'vermaatschappelijking' (i.e. meer verantwoordelijkheid bij de burger), dat men in de praktijk helaas soms verwart met een soort uitbesteding in het luchtledige.

Welke uitdagingen brengt dit met zich mee voor lokale besturen

(Financiële) noodzaak is of was voor lokale besturen vaak een aanleiding om 'te ontkokeren'. Anderen beogen meer uniformiteit en kansen tot doorgedreven afstemming. Maar het opbouwen van een transversale, interne cultuur en manier van werken vraagt tijd en doorgedreven (politieke) aandacht.

Lokale besturen krijgen voor het vormgeven van Vlaamse plannen vaker een regierol. Dit zorgt voor nieuwe mogelijkheden voor bijvoorbeeld de relatie met lokale organisaties, maar daagt zowel besturen als organisaties uit om een verkokerde blik aan de kant te zetten. Dit vergt onder meer verhoogde netwerkcompetenties van lokale ambtenaren die in essentie een soort netwerkmakelaars worden.

Er liggen nog veel kansen om de samenwerkingsmogelijkheden tussen deeltijds kunstonderwijs en amateurkunsten verder te verkennen. De Alternatieve Leercontext (cf. decreet DKO) geeft daar aanzetten toe, maar op het lokale terrein is nog veel meer mogelijk om de uitstraling van artistieke beoefening en beleving in de gemeente nog meer centraal te zetten, zowel vanuit de onderwijscontext als vanuit de vrijetijdsbeleving.

Welke vrijblijvende suggestie zou je willen doen

Binnen de lokale administratie kan het zinvol zijn om geregeld ambtenaren van alle inhoudelijke diensten samen te brengen om uit te wisselen over waar iedereen mee bezig

is of over de invulling van de regierol m.b.t. een specifiek thema. Zo wordt ieders kennis en ervaring volop gehonoreerd. .

Voor bepaalde thema's kan dan ook meteen bekeken worden wanneer en welke sociaal-culturele- of amateurkunstenorganisaties een zinvolle bijdrage kunnen leveren. Ga voor gelijkwaardigheid in die relatie met lokale organisaties. Als het tot een structurele of projectmatige samenwerking komt, honoreer hen dan voor hun inspanningen en ondersteun alle betrokkenen.

In verschillende steden en gemeenten is het verbindende potentieel van zogenaamde '**grenswerkers**' aangetoond. Dat zijn lokale ambtenaren die fungeren als brugfiguren en zorgen voor de nodige verbinding. Ze hoeven geen afgebakend takenpakket, maar hebben wel specifieke competenties nodig. Deze profielen kunnen ervoor zorgen dat ook relevante sociaal-culturele en amateurkunstenorganisaties aangesproken worden op hun expertise over thema's die niet exclusief tot het 'culturele' domein behoren, zoals bijvoorbeeld klimaattransitie en digitalisering (= *prioriteiten van centrumsteden*). Ze geven mogelijk een gezicht of spelen zeker een relevante rol in de toegenomen regierol van de lokale administratie. Het zorgt tegelijk voor een meer faciliterende houding van een lokaal bestuur in plaats van zelf actief bepaalde noden in te vullen.

Welke mogelijke/veelbelovende antwoorden zijn er

De platformen in de schoot van de VVSG waar lokale overheden en sociaal-culturele actoren samen werken (cf. **fietsberaad, klimaatnetwerk**) zijn een prima hefboom voor concrete samenwerkingen op lokaal niveau. Ze kunnen mogelijk ook als model dienen voor gelijkaardige lokale platformen met een andere thematische focus.

In Gent, Sint-Niklaas en Mechelen ontstonden in 2015-2016, naar aanleiding van de **opvangcrisis, lokale netwerken** waarin besturen en lokale organisaties samenwerkten. Ze kunnen ongetwijfeld als model dienen voor samenwerkingen rond andere topics en in andere steden en gemeenten. Onder andere in deze cases kon je zien hoe een '[grenswerker](#)' het verschil kon maken.

Er bestaan tal van **initiatieven waarbij sociaal-culturele organisaties trekker** zijn en waarop lokale besturen kunnen intekenen. We denken bv. aan Vluchtelingenwerk Vlaanderen die intussen 18 steden en gemeenten warm kon maken om een '[solidaire gemeente](#)' te worden. Of [Fair Trade gemeentes](#) waarbij Rikolto één van de partners is.

Welke bronnen zijn het noemen waard

[Case-study](#) over de werking van lokale netwerken rond opvang en begeleiding van vluchtelingen.

[Case-study](#): samenwerkingen tussen energiecoöperaties en lokale besturen
Over '[grenswerkers](#)' in lokale besturen.

['Lokale overheden en burgerinitiatieven moeten elkaar omarmen'](#) (in Bruzz)